

Womhaj Bóh!

Czisko 36.
4. sept.

Lětnik 2.
1892.

Særbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy bobotu w Šmolerjez knižicziščezerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

12. njedzela po šwj. Trojizy.

Jes. 48, 18: „D hdy by ty na moje kasnje kězbowal, dha by twój měr był kaž wodowa rěka, a twoja prawdosć kaž mórste žolmy.“

Kaž běži wodowa rěka po šwojim wot štworiczela jej pokasnym puczju. Se žórła na horje šo žórlo wona šwój pucz hacž do morja cžehnje. Šichi jeje brjohomaj šbėhaja šo skały a selenja šo kufi, tam je šłššecž honjenje a hibanje mėsčzanškeho žiwjenja a je widžecž njespróznive džělo ratarjow — a šrijedža běži rěka njemolena š měrom dale. Šchtož jej napšhecžiwio stupi, ju njesadžeržuje; wona woštanje wodowa rěka a bješ pschestacžja šchumi woda dale a hacž runje je tykaz a hišcže wjazy žolmow nimo do morja cžahnyło, šašo nowa woda se žórła pschibėhnje a rěka polna woštanje. A hdyž rěka psches kraj běži, semja kčžjeje a rola plody nješe a žiwjenje šo hiba. Tajki dyrbi po šłowach profety Jesajaka twój měr byčž, mój kšhesčžijano. Jeho žórlo je horkach na tych šwjatych horach Božich, š kotrychž nam pomoz pschińdže, š teje hórki, kotraž bu w tutym pošlednim cžaku powyščena wysche hacž wšhitke hory a hórki zyleje semje, na Golgatha, w teho šbóžnikowych ranach, psches kotrež šmy wuhojeni a twojeho měra rěka dyrbi dale bėžecž zylty pucz twojeho žiwjenja, doniž nuts njepobėhnje do měrneho morja šbóžneje wěcznosće. Wołoko tebe drje šo wyšoke skały nje-wěry šbėhaja, ale wone tebe molicž nješmėdža. Nětotry šadžěwč, kamjenje šrudoby, hacženja hrěcha móža tebi napšhecžiwio stupicž: ale měr twojeje wutroby je móž, kiž

wšhitko pschewinje. A hdžež je tajka wutroba, wona kraj wofšchewi. Šoko wołoko šo pola šprawneho džěla selenja a w jeho mozy šo žohnowanje wupšchestrěwa na wšcho cžinjenje a khlódnny wěšfik trošča do horzoty horja duwa. Twój měr budže kaž wodowa rěka.

Dale rěči profeta wo mórškich žolmach. Mty šebi tu na to njeměrne morjo myšlicž nješmėmy — pschetož wone je se šwojim njeměrom wobras hrěcha. Na cžiche morjo šebi profeta myšli, w kotrehož wodach šo zyle njebjio š lubošnyimi hwěžkami wobrasuje, kotrež taš prawje šacžiščecž šwjateho kłutneho měra na cžłowjeka cžini. Ničto to morjo pschewidžicž njemóže. A šchto wone žałošneho w šebi kłowa! Šulke šwěrijata šu w jeho hłubinje žiwe, ale wone nikomu njeseschłodža, kiž psches morjo jėdže. Cžěla tych, kiž šu šo w nim tepili, šu w nim šahrjebane, ale ničto šo jich njenaštróži, kiž do teje hłubiny pohladnje. A poškadny, parole a drohe kamjenje w nim potajene leža a ludžo ša nimi pytaja. A po morju jėdže kóž wóznemu krajej napšhecžiwio; wona je ta šchěroka droha, kotraž kraje njedžěli, ale je wjaša. Kaž mórste žolmy budže twoja prawdosć, mój kšhesčžijano, šo twoja wutroba jako prawa, jemu špodobna, wot hrěcha wucžiščena psched nim wotpoczjuje. Šaj, wutroba, kiž je cžicha, w kotrež šo njebjio se wšchěmi hwěžkami šlubje-njow wobrasuje, psches kotrež žane wichory šwědomnja a špytowanja njeduwaja, ale w kotrež njebjěša šame wot-poczujaja, kotrež je nam Boži šyn w wěrje pschilubiš. A kajlež tež twoja wutroba šrudne našhonjenja a šlamane nadžije a šanicžene šbože w šebi kłowa, ta prawdosć

wščitko pschifrywa, so je sabnte, kaž wopor morja; a sčtož je tam šwjatych pokladow i Božeho kralestwa, štota wery, parlow sczerpliwoscze, to twoja pytaza ruka posbėhnje a na žołmach prawdoscze twój czołmiš wėcznemu wótnemu krajej napschecziwo jėdže. Kaž mórška žołma dyrbi twoja prawdoscz bycz.

Tutón krašny dar my šebi dobycz njemóžemy i naschimi mozami; Bóh chze nam jón i luboscze dacz. Ale něsčto dyrbinu tola tež pódla czinicz: „D, hdy by ty na moje kasnje kėdžbowal“. To tola wopravdže wulke žadanje njeje! Wón myšli pschi tym niž jeno na te 10 kasnje, ale na wščitke štowa, napominanja w šwjatym pišmje. Na nje dyrbiš kėdžbowacz, so je twoja dušcha se wšchėm šwojim myšljenjom na nje wobroczena. Czim bóle ty na Bože štowo kėdžbujesch, šo t njemu dzeržiš, po nim šhodžiš, czim bohaczišča budže twojeho mėra wodowa rėka. Czim sprawnišcho a šwėrnišcho šo ty jeho šlubjenjom dzeržiš a jeho šmilnoscz i šo domėriš, czim polnišča a wjetšča budže twoja prawdoscz; wšchetož w jeho štowje šo wona wšchitkim po nej šebi žadazym człowškim wutrobam wudžėluje.

Spytaj! Kėdžbuj na jeho kasnje a hlada j na to, kaž by je dzeržal. Potom budže twój mėr kaž wodowa rėka a twoja prawdoscz kaž mórške žołmy. Wón je to prajil, kiž šwoje šlubjenje dzerži. Šamjen.

Pod knėhom šachowanu.

(Potracžowanje.)

Za holeczka jemu wšcho sczini, kaskez chyzsche wot njeje Marczin mėcz. Š jeho bėkeho a czėrwjehoh rubiščta dyrbjesche jemu wona na prjed wšchė te šuczki roššeswjajacz. Tam bė nutš-
kach jeho listownja, wšcha polna papjerjanuch pjenjes a pódla tójšchto rótkow se šlotymi, na wšchė rótki pať bė i pierom napišane, kať wjele je nutškach w nich pjenjes.

Marczin šebi tu listownju woczini, wumša šebi te pjenjes i njeje, našadža šebi wšchė na blido a potom wšchón šmėjtotaty Šanzu praji: „Šlej, Šanka, tole jowle je tón mój njeprawy mamon — něhdže na 20 tyšaz toleri jowle wšcho do hromady psched šobu na blidže ležo wohladasch. Kať wjele njeprawdy na nich wišy, to czi njewėm wuprajicz, ale to wėm, so šu mi tele pjenjes bjes wšcheje mojeje šašlužby pschipadnyke. Ale nětkle chyzch šebi rady i nimi dobrych pscheczelow sczinicz. Ša chzu czi prajicz, sčto je mi Bóh pschifasal — ty pať dyrbiš mi pomhacz, so móhl ja to wšcho do štutka sestajecz. Šlej, jowle tale našcha šhėzka wšchaf wulka njeje, ale ša dwė wudowje bylo w nej ruma došč. Ša šam chzu horje do najštwy šaczahnycz a delkach wó istwoje chzemy potom wšchitzy hromadže jėšč. Nětkle chyz ja rady wjedzicz, sčto bylej jowle w mėscze tej dwė najšhudšcej a naj-
dostojnišcej wudowje, a ty dyrbiš mi jeju pomhacz wupytacz a wunamaľacz!“

Šanka tam štyknywšchi ruzy šedžesche, kaž byla w Božim domje šedžila, a wocz i šo jej šwėczeschej, kaž bylej jandželowej wocz i; wonej bėšchtej šo jej tež pocžalej wšchej se šylšami pjelnicz — a wona tam wšcha šwješelena pľakasche. Wutroba bė jej wšcha polniczla špodžiwanja a džaka, so bė na šhwilu, kaž byla wšcho wonėmita. Potom i hluboka šašo šadychny a pocža wustrowjazemu jeho šesthujenej ruzy majľacz a pschezo i nowa wšcha wješela šawola: „Džal budž Bohu! džatowano Bohu!“

„Šchto budžišche šebi tola na tole pomhšlit, jato waš se šnėha czahachny a waš t nam domoj nješechny! Šzukodže, nětkle je šo pola waš wšcho pocžalo šelenicz; haj, kaž młody šyw na poli — tať je šo pola waš šaseleniko! Woczaknicze jeno šhwilku! Wo dwėmaj tajšimaj wudowomaj bych wam ja wjedžila! Šena je tamle ta stara Šanzowa — jejny muž bė šhromy šary Šanz, — wona je nětkle wšcha šelšiwjena a štulena, ale w Božim domje wona kóždu lubu njedželu šedži, pschetož Bože štowo ma wona i wutrobu lubo. — A potom je tamle delkach ta stara Šerscha, — jejny njebóhi muž je ludžom pschezo te dušchne

drjewjanzy džėlat — ta je tajka prawa šhuda žónka, a pódla je na wocz i šlepa a hewaf šhėtro brašchniwa; tola njestorži wona ženje na niczo. — Ale tu drje šebi njechali rady t šebi do šhėze wšacz?“ —

„Cžeho dla tež to niž?“ jej Marczin na to wotmolwi; „mój, Šanzowa a ja, mamoj wobej hromadže šwoje sčtyri wocz i, duž budžemoj hižo mój ša staru Šerschu šobu ša něczim pohladnycz. Šo tajkim, i tutej wėzu byloj nětkle hotowoj. Ša šebi myšlu, hacž do hód budžemy šebi hižo mój wšcho, sčtož budže nam naj-
nušnišche, někať šwuprawicz, a hacž do hód mi wėscze Bóh luby Šnjes hižo došč mozow nada, so budu mój šašo po šhodže horje a dele krocžicz. Mi je, kaž dyrbial bycz bórny šašo wšchón wu-
štrawjeny. To pať czi prajicz njemóžu, kasnu mam nadžiju, so budu bórny šašo i Šoha štrawy a czėrwty. — Šlej, a nětkle hišchczė něsčto; to rėka: wandrowšzy abo puczowazy šlužobni. Š tymi chzu mėcz ja tež něsčto šobu czinicz. Š nimi šym šebi nětkle takle wumhšlit czinicz. Š wam do domu, abo t wam do šowarnej pschezo tajzyle zuš šowaršzy pschindu a nana wo někaťki dar prošcha. Tych mi wšchėch jehoh ša druhim te mni pošczel, so bychu šebi te mni po něsčto pjenještom pschilchli. Ale wšchėch mi pošczel! pošluchaj: wšchėch, šamych tajkich šobu, kiž pschindu i czėrwjenym nošom, a kiž ša palenzom šmjerdža; — runjewon tajchle człowjetow chzu ja wohladacz a i nimi šhwilu porėczecz. Šmėju jeno wšchėch wšchich šowarškich, potom budža czi hižo tež druhim wo tym powjedacz, so czi tež te mni pschindu, a wote mne něsčto doštanu. Šlej wšchaf, tón krocžil, abo sčtož jim hewaf dam, tón dyrbi ša mne bycz, sčtož hudžerjej na hudže waczka; ja chzu na prjed tychle ludži šhwilku pschi šebi pomėcz, a chzu jim do jich woczow pohladacz, a potom chzu jim hišchczė něsčto wjele lėpsche šobu na pucz podacz. Ša chzu jim něsčto i tych knihow wupowjedacz, kiž jim wo mojim šamšnym šašdženym žiwjenju něsčto powjedža; to budže jim wėcže wšchėm trėbne a dušchne. Te knihi, kiž mi wo mojim šašdženym žiwjenju powjedaja, maja ši štwy. W přėnim šteji napišane: Šchtož šebi na šwój pucz bjes Šoha poda, tón tu nišdy žaneho mėra njemėje; w druhim rėka: To njech cze pschezo do pošuty dele domjedže, hdyž je cze najprjedy Bóh se šwojej dobrotu požohnowal. A tšecz i štw kóždemu praji: Na šwėczje wšcho šahinje, ty pať šobu i nim! Chyzlo šo mi něhdže někať poradžicz, so móhl wšchėm, kiž šu na dróšy, něsčto wot teho wšcheho šobu na pucz podacz — to móhlo jim niž jeno ša jich šemšte puczowanje wužitne bycz, ale tež šobu ša jich wėcznoscz móhla to ša nich wulka pomoz bycz.“

(Šlėnczenje pschichodnje.)

Šchto dyrbi nam biblija bycz?

Šo nėmškim.

Šdyž šylšich, so w jėnym domje šrudnje šteji a ty chzesch i dobrej radu t ruzy bycz, sčto móžesch lėpscheho radžicz hacž to: biblija dyrbi šašo do wšcheho doma. Šdyž Bože štowo šašozł, prawidlo a šwėtko žiwjenja njeje — niczo druge njepomha. Ale ta rada je lóžo data hacž wuwjedžena. Šomhšl šebi na tajku šwójbu: bjes šarschimaj njemėr, džėczi njeradžene, žanych pjenjes, žaneho šhlėba — wutroby šu šuche a pušte — šnano woni šami šwoje hubjenstwo pošnaja a bychu rady i njeho won chzyl i, jeno so bychu móhli. Nětko pschindže pscheczal a praji: Tu macze bibliju! Czitajczė w nej! Wšy šarschi, czitajczė hromadže, czitajczė i wšchimi džėczimi, czitajczė rano a wječor w czichich hodžinkach; pytajczė a wy budžeczė namaľacz.

Je i tym došč? Ša praju: i tym njeje došč. Pschetož hdyž šo ta rada šnadno tež wobkėdžbuj a wy ša někotre njedžele tam šašo pschindžeczė a šo prascheczė: Czitajczė nětk w bibliji? budža wam wotmolwicz: Wšy šapoczachny, ale — šmy šašo pschestali; abo: Wšy šapoczachny, tež hišchczė czitamny, ale — my to prawje njeroshymny. A prascheczė-li šo dale, špóšnajeczė, so šu wšchaf jara mašo wobhonen i w bibliji, so jeje rėczė wjazzy njeroshymja — so šu šabyli, sčtož je šašozł wšcheho pošnacža šwjateho pišma. Biblija šu nam šamšjene knihe — to wušnacže je hušto kóž jich rėczė. A tať wšchaf tež je. Kaž ju woczinja, tať ju šašo šaczinja, ju do kuta šunjeja a bórny šašo šary próch na nej leži. Šchto ma šo štač — to praschenje psched naš štupi — so by šo biblija šašo w domach šrosymika, so bychu šašo šari a młodži i radošču i njeje žiwjenje czėrpali.

Šrėnje je, so dyrbi lud bóle šnajomny bycz w bibliškich historijach. Na tym wšchaf niž jenož w tych domach, w šotrychž

frudnje steji, nje pobrachuje, ale Bohužel tež tam, hdžez hewaf myšl fa ewangelijon bydli. Wone pobrachuje jasne, hluboke pónacze fwjateho pišma. To pał njeje wina jeneho sameho, ale šhromadna wina. Ludžo njejšu fwjate pišmo došč selsnali; dżecz to w starschijim domje njenawufnu, pschetož czi starschi jo sami njesnaja a schtož je so w schuli nawufko, so bórny sašo sabudže.

Wysche teho wschaf je tu hysche paczerśka wuczba. Ale w tym krótkim czaku so tež doczinič njemóže, hdž starschi w domach twaricz nje pomhaja. Eso drje druhdy sta, jako by rošwuczenie w paczerśkej wuczbe na dżecz hluboki saczišcz czińko — ale bórny je sašo wschitko kaž prjecz dunjene a w posdžischim žiwjenju ani ploda teho pónacž njeje. Kał husto dyrbyja duchowni skorjicz a sdychowacz, so dyrbyja widžecz, kał to šymjo w mlodych wutrobach, kotrej šhadžecz sapoczja, ja mało mešazow abo létow sašo wufknyje a wotemrije. Schtož cziłowste, šwětnje žiwjenje nascheho czaka snaje, wschaf wě, na kajke wašnyje so to stawa; ale nėscho so sabudže, so je husto teho wina, so dżecz mało bibliste historije snaja; to pał je sałožt nascheho žiweho rošwuczo- wanja wo fšchesczianstej wěrje. Bibliste historije dyrbyja dżecz hižo domach nawufnyč. Schtož je njesnaje, niczo prawe f bibliju sapoczecz nje wě, pschetož wón jejne historiske wopischijecze njeroshmi a dofelž je njeroshmi, bórny niczo wjazny njeroshmi. Ženož tón móže rošymicz, so je Jesuś nasch Anjes a wumožnik wot hrěcha a šmjercze, kiž tež štutki žiweho Boha snaje, psches kotrej je, prjedy hacž ta Bethlehemska hwěsda šesthadža, wot prěnjeho profetiskeho wěščzenja, kotrej je wón, tón Anjes, šam rěczal, hacž na Sana teho fšcheczenika, rańschim seram šhadžecz dał, pschibližowazy džen pschijowjedacz. Ženož tón móže rošymicz, schto wěricz rěka a schto je prawdošč, kiž f wěry pschidže, kiž je wěru fwjatyh mužow Božich w ich žiwjenju pónal a je šam w duchu f nimi živy byl. Žiwjenje dyrbi sałožt wuczby bycz a historija je sałožt wěry. Šwjata historija je wulki poklad. Schtož ma teho dla woczji a tola njewidzi a wuschji a tola nještlychi, tón pohladaj nuts do fwjatyh historijow. Ale f tym so czafacz nje- šmē, doniž je tón stary hrěchny cziłowjek sapoczal šylnišchi bycz. — Čžeho dla czafacz, doniž njeje rola cziłowsteje wutroby wot šwěta twjerda šteptana? W dżeczaznyh létach dyrbi so to šymjo wufnywacz. Dżecz lohko a f cziopliškej wutrobu sapšchimnje, hacž starschi ludžo. Teho dla do dżeczaznyh jstwow škuscha wufnyjenje fwjatyh historijow a macžerny rt, kiž ma šwojeho lubuška na klinje a do jeho nutrne poščuchazeje dušche fwjate parole Božich štutkow wufnywa, je prawy wuczer, kiž sałožt položji, na kotrymž móže schula a žiwjenje dale twaricz. Schtož je dżecz škyschalo a f nutrnej wutrobu rošymiko, to twjerdže w dušchi teži a hdž tež na šhwilku šhabla a so šabludži, wone so sašo na prawy pucz namafa.

(Potraczowanie.)

Wjeno njetwuczini.

Do kupjele Schwalbach bėsche w lěcze 1839 awstriski wyschł pschijel, so by wuhojenje pytal wot šwojeje šhoroscze. Tola nichtó jeho do domu wsacz nochžyšche, dofelž bėsche kaž cžeko a žadny hoščenzar mrějazeho hospodomacz njechajche šebi myšlo, so móhlo to jeho hoščzi wottrašchicz. Hdž bu tón šhory se šwojeho wosa šbėnjeny, jemu hoščenzar praji, so wobžaruje, so žaneje jstwy wjazny nima. Tón wyschł prošchešche, pokafa šwoju móščen, čžyšche wjazny placzicz — wschitko podarmo. Duž hošč f teho sameho hoščzenza pschistupi a f hoščenzarzej praji: „Tón muž je mój bliski pscheczal a wón tu wostanje, ja jeho šobu do šwojeje jstwy wosmu, wón njech w mojim ložu leži, ja budu na kanapeju lehacz.“ Pscheczivo temu hoščenzar niczo prajicz njemóžesche a tón šhory bu do loža donješeny.

Jako wón wozuczji, so šwojeho šamaritšeho woprašcha, kiž bē so nad nim šmilik: „Ale wy tola prjedy prajescheže, so šcže mój bliski pscheczal, kał wy rěfaczje?“

„Niczo wo tym“, tón wotmolwi. „Ja šlužu Anjesej Jesuśej a tón mje wuczji, schto je mój bližšchi; a mój bližšchi je mój bratr. Njestarajče so wo to, kał ja rěfam. Ja so tež njeprašcham, kał wy rěfaczje, ale kał móhl wam pomhacz.“

Prěnje schleńzy pošyljazeje Schwalbachsteje wody dyrbiesche šhory w ložu picž. Ale wón so bórny f Božej pomožu polěpschowafche. Šeho pscheczal bėsche pschezo wokoło njeho a do teje wody hysche druheje wuhojazeje mozy kapafche, pschetož wón jemu pschi tym se šłowom a se štutkom Šesom Šhryšta, teho fšchizowaneho, teho šbóžnika šhudnyh hrěchnikow pschijowjedafche.

Jako bē džefacz dnjom nimo, šhory šam pschi žórli šydasche a so šam kupacz šhodžesche, a hdž bē schtyri njeđel nimo, bėsche wuhojeny na cžele a na dušchi. Ššowo tamneho šamaritšeho: „Tón muž je mój bliski pscheczal“, bē so dopjelnišo, pschetož wón bu jeho bratr w Šhryštu Jesuśu. Dži a cziń tež teho runja!

Wyšoki šhěrlyšch Salomonowy w šerbškich šhěrlyšchach.

17.

Štam 2, 17.

W r ó c z s o.

Wón wěcznje mój! D kał to šłowi mi
Pschez' f nowa w dušchi šakinczi —
Hacz f radoščemi napjelnjena
Šom' na klinje ja ležu powufnjena,
Hacz mje se šłódkich šonow budži
A f dželanju do winizy mje wodži:
Šsym hotowa! Šsym jeho! Šady du
Na jeho lubu pschifasnju.

Mój šwěrnny pastyr wulke štadło ma —
A kóždu dušchu wobštara!
Na kóždu mile pohladuje,
A hdž so naboji, ju potroschtuje;
Šoh' študžen ženje njesapraji
A žane jehnjo lacžne njewostaji,
Na ramjo wosmje kóžde šlabušche
A tał je domoj donješe.

Tał paš, o Anježe, twoje štadlescho,
Měj w ledžbu kóžde jehnjatko!
Ja šym twój hlóš nētk rošymita;
Na twojej lubošczi so šahorika;
Nētk nochzu dlěje so dacž nucžicz,
Daj ty mi móž, ja do štutka čžu štupicz,
Mam šhrobłoscž nētk, šym žyle bjes hrosy
A šhwatam f twojej winizy.

Wo jene pał cže prošchu wutrobnje:
Ty snajesch moje šlabošcže —
We twojej šlužbe rad čžu wostacz,
Hdž šłóncžto pali, horzotu wschu pschětracz;
Kaž pał so wjecžor popušchczuje
Na horze hona a je wofhłóžuje:
Ach, kał čžyl ty we prawym czaku dacž
Eso mojej dušchi wohladacz.

So šprózna dušcha so šaf' pošylni
A w šwojim cžele wudžerži,
Dha wrócž so, hdž nóz bliže cžehnje
A posticzuj mi nowe wofšchewjenje,
Dha daj mi, hdž čže móž mje puščeczicz,
Pschi tebi wody žiwjenja so napicz:
Šlaj, šahorjenje móhlo wuhafnyč,
Ja f šimfocžu šaf' powufnyč.

Wschaf pastyr, hdž nóz hona pschitryje,
We cžichej hēcže wotpocznie! —
Ja wobaracz so nochzu šhodžicz,
Kaž ty ja dobre špónajesch, mje wodžicz;
Hdž pał so džen šaf' pócžnje sacžmicž,
Dha čžyl so wrócžicz! D dha čžyl so wrócžicz!
Čžyl šobu pschijnješcz šwój troscht njebjeski
Do mojej cžichej' šomorfi.

Słowečko wo szčerpliwosći.

Mój njebohi nan je mi, jako běch hišćeje mały, husto wo swojim nanu powjedał, kiž běšče hišćeje tak rjez se stareje dobreje škole. Wón njeběšče pscheczel nětcziščeje liwkosće, pschi kotrejž so cźlowjeť sam wjazy wobtnjezič njenawuťnje. Wón swojeho byna hižo w džěczazyh lětach nawuczi wschitto se szčerpliwosćju woczakowacž. „Hdyž bych ja — mój nan powjedašče — na něšto so wješelik, by wón prajiť: „Šy cžakacž nawuťnyť?“ A bych-li sprawnje wotmolwik: „Ně!“ by wón s krotka pschistajik: „Duž nawuťni!“ Bych-li pať šebi myšlik, so na druge wašchnje lěpje šjědu, hdyž wotmolwju: „Daj, ja bym nawuťnyť“ — by wón šašo prajiť: „Duž wopotaž!“ Tak dyrbjach pschi swojej džěczazej njeszčerpliwosći někotru czežku pruhu wotpołožicž, priědu hacž běch nawuťnyť, se szčerpliwosćju wschitto woczakowacž.“

Tajka běšče dobra škula stareho cžaba. A woprabwže prascheymy so: Šhto reťa: Cžakacž nawuťnyť? Szčerpliwosć měcž? Šhto ma to reťacž sa našče žiwjenje, sa našče šbože? Ša praju: Wschitto! Cžerpicž a szčerpliwosćje měcž — bliťko šwišujetej. Wot přěnscheho dyrbi kóždy swój džěl njesć a to šo tyšaz krotč lóžo nješe, hdyž druge njesć pomha. Na šhorolóžu najlěpsche lětarštwu, w šrudobje najškolnišči trošcht — jeno šo s praweho žórka šo žórli — kóždemu wužitne, džělacžerjej, kiž cžze něšto hódne dokonjecž a do přědka pschińcž, wulzy nusne, knježazym, wažny šredť šwoje šastojniťwo prawje wjesć — s krotka šelo, kotrejž wschitzy trjebaja, kotrehož pať tak maľo rošće — to je szčerpliwosć! Šežje wona w wutrobnej šahrodzy, luba hospoša, luby hospodarjo, ty njeměrna mladosć? D šhtóž cžze ju nawuťnyť, nječakaj, doniž to „ty dyrbiš“ w bėdženju žiwjenja k njemu nještupi a jeho špróžneho a šłabeho nječini, ale kóždy hladať k temu, kiž je na šchizy sa naš s njemurjekniwej szčerpliwosćju našče hrěchi nješł — kiž nam wschědnje tak wjele dawa a wodawa a naš nješe se šwojej lubosćju a szčerpliwosćju a praj s hlubokosćje šwojeje wutrobny: „Šnježe, daj mi šwoju szčerpliwosć!“

Boža mój a wulkosć.

Ach Božo, wulki, trašchny, móžny,
Šhto žyťy šwět je psched tobu!
Ty našča škaľa a šchit wóžny,
Šjew nad nami šo s pomozu.

Twój wichor trašchny howri, cžehnje
A našče byďko šašchaše,
Na twoje šłowo pať šo šlehnje,
Kucž, wucž a torhacž pschestanje.

Ty rećziš a my womjelknjemy,
Ty hrimaš, a my šaržimy,
Ty šwinješ, a my wotšal džemy,
My proch a pieršcž psched tobu šmy.

Štrach šadža na naš, šchumi hrožo,
Štrach našče dušče šajima,
Ach pomhaj nam, našch luby Božo,
Njech našča tyšchnosć pschestawa.

By našča šhwalba šo cži šdaľa
Ša pomoz, kiž nam trjeba je,
To by cži dušča woprowaľa
Cžěscž, šhwalbu, džak, šchtož šamóže.

Cžješch našče polěpschenje widžicž
Ša pomoz, kiž nam pošćješch;
Duž cžzemy štajnje wschitto hidžicž,
Šchtož njedobre ty mjenuješch.

Tu šhwilu, Wótcze, šym ja živy
A hišćeje prošycž šamóžu;
Duž budž, ach budž nam miľosćživy
A dopjelń próštwu ponižnu.

Braj, Šnježe, k našcej próštwje hamjeń,
My na tebe šo špulschězamy,
Wšmi wot wutrobny tyšchny šamjeń,
Wšchaf ty našch Wóh a Wótcž šy!

Šandrij Šejler.

Pjenježna lubosć je korjeń wschitkeho šleho.

Nicžo cźlowjeťa njehódnišcheho nječini hacž pjenježna lubosć. Wona je kaž jědojty hrib, kiž, cžim dale šo rošchěrja, cžim bóle tež škóncžnje kóžde lěpsche a šdobnišče cžucže w wutrobje poddušy. Pjenježna lubosć runa šo wóhnej, kiž ženje njepraji: „Něť je dojč.“ Wón wschitto šežerje, šchtož móže šapschimnyť. Cžim wjazy šo do wóhnja mjeta, cžim wjazy šežerje a cžze póžriecž. Pjenježna lubosć je hlubina, kotruž wupjelnicž njemóžesch, donža bješ dna, kotruž napjelnicž njemóžesch, šelkožkuliz tež do njeje liješch.

Pjenježna lubosć cźlowjeťa na šwět šwjaša, šo njemóže ša tym štejecž, šchtož je horkach w njebešach. Kaž maľo móže ptacžk, kotremuž něšto cžěže na nohu šwjašach, horje šlecžecž, tak maľo móže to nahrabny, kotrehož wutroba je s rjećazami k šwětnym wězam pschisamťnjena.

Pjenježna lubosć je pschibójštwu, dokelž cźlowjeť na pjenješch wschhu nadžiju staji a k škotemu praji: „Ty šy mój trošcht.“ Wón šwoju doměru na njewěšte bohastwo staja, hdyž je jeho pošłuchnosć ju štajič na Boha šameho.

Pjenježna lubosć wutrobu bóle štwjerdži, hacž něšajki drugi hrěch. Šon, kiž pjenješch lubuje, je kaž by wušchi měľ a toľa nješłšchaf, kaž by woczi měľ a toľa njewidžaf. Nahrabny je kaž twjerdy kamjeń; kaž wjele tež wodny na njón liješch, wón twjerdy wostanje. Tak tež šylšy šhudny jeho šwjehećicž njemóža.

Pjenježna lubosć je korjeń, s kotrehož wjele druhich hrěchow wurošće. Njeprawda, šawišč, jebanštwu, hidženje, lešnosć, mordarštwu a hišćeje wjazy. Hladajmy šo teho pschibójštwu!

Ššcheczelne šłowa.

W domjazym žiwjenju ludžo tak maľo na to hladaja, šo by šo pscheczelne wašchnje hajiko. Něchtóžkuliz praji: „Cžěžka wěz njeje, pscheczelne šłowa prajicž, šhěťje šo wupraja, ale nicžo nje-pomhaja.“ Šacž runje šo lóhko wupraja, móža toľa wjele wu-štuťkowacž. Wone dobru wolu pošlynja. Šněwne šłowa šu wolij do plomjenja, pscheczelne pať ludži šměruja. Šymne šłowa ludži šymnych, hórke jich hórkich cžinja. Ach šelko je štych šłowow a njewužitnych, prošdných, šhróblých, šašaklych a njerosomnych a šajke móža nješbože nacžinicž! Šak berje je potom, hdyž šallam pscheczelnych šłowow šo bješ nje žórli a nabite rany šašo šahoji! Ššcheczelne šłowa šměruja a trošchtuja a šrudne njelubošne myšle s wutrobny wucžerja.

Mat. 7, 14. Šon pucž je wulki, kiž k žiwjenju wjedže, praji šon Šnješ. — Wón je jenož tak šchěroko, kaž jeho (Šnješowe) štopy.

1 Šěťr. 5, 5. Šonižnym dawa Wóh hnadu; a najwjeťšča hnada je, hdyž wón ponižnosć dawa.

Luf. 18, 11. Ša šo cži džakuju, Božo, praji šarifejški. — W šwojej wutrobje pať šebi wón myšlesche: „Džakuj šo ty mi!“

„Šomhaj Wóh“ je wot něťka niz jenož pola knješow duchowných, ale tež we wschěch pschec-dawańjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžizľa šo po 4 np. pschedawaju.